

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
לשכת מנהל המינהל

גי אלול תשע"ו
06 ספטמבר 2016

לכבוד
מנהלי בתי הספר

שלום רב,

הנדון: מכתב ריענון בדבר דרך הוצאת משלחות לפולין - "את אחי אנוכי מבקש"

בדיוני הדילמה הנערכים במהלך המסעות בפולין, עולה מסר ברור כי עלינו לקיים "אדם לאדם – אדם". המסע לפולין מתמודד עם פרק כואב בהיסטוריה של עמנו ועם שאלת טיבו של המין האנושי בכלל. מטרתו של המסע לפולין אינה רק הקניית ידע היסטורי, אלא קיום תהליך חינוכי-ערכי, שבו התלמיד אמור להתמודד, קוגניטיבית ורגשית, עם סוגיות מורכבות.

לאחרונה אירע אירוע חמור: ביער לופוחבה הושאר דגל ישראל ועליו הכתובת "מוות לשמאלנים". העובדה שתלמידים השאירו ביער שבו נרצחו אלפים מבני עמם בשל יהדותם כתובת כזו, העובדה כי עשו שימוש זול כל כך במונח "מוות" ושימוש כה מביש בדגל מעידה על כשל חינוכי עמוק ועל החמצה מוחלטת של המסע ושל מטרותיו.

בעקבות אירוע זה, אבקש לרענן הנחיות להוצאת תלמידים למשלחות לפולין:

1. אנו שמחים על הגידול המתמיד בהיקף היוצאים במשלחות לפולין. עם זאת, המסע לפולין אינו מתאים לכל תלמיד, והצלחתו מותנית בהכנה מלאה ועמוקה. כדי להפיק ערך חינוכי ואישי ממסע זה, יש לוודא מוכנות התלמידים אליו בכמה רבדים: בשלות רגשית להתמודדות עם תכני המסע, גילוי עניין בנושא, יכולת התמודדות עם תנאי המסע – שבוע בארץ זרה, שעות ארוכות של ריכוז ושל נסיעות, תנאי מזג אוויר ועוד, רצון ויכולת לייצג בכבוד את מדינת ישראל ואת עצמם.
2. המסע לפולין מלמד פרק קשה בהיסטוריה של עמנו ובטיבו של המין האנושי. העובדה שבתקופה מסוימת ובנסיבות מסוימות התגלה צד כה אכזרי באנשים אמורה לשמש תמרור אזהרה לכל אדם באשר הוא אדם. לצד חיזוק אהבת העם והארץ במסע, נצפה לראות את בני הנוער סבלנים וסובלניים, מקשיבים, שוקלים, חושבים, אוהבי אדם המבטיחים לעצמם "לעולם לא עוד" במובן הרחב ביותר והרוצים לעשות למען חברה טובה יותר.
3. חוזר מנכ"ל בנושא המסע לפולין מגדיר את מטרות המסע ומתייחס לתהליך ההכנה הנדרש. מצ"ב לינק לעיונכם: [חוזר מנכ"ל לפולין](#).

אני סמוך ובטוח שדיון בנושאים אלו, הכנה מתאימה, מיון התלמידים והנחיות ברורות מצדכם, מנהלי בתי הספר, ימנעו מעשי קיצון ויקטינו את השוליים המחטיאים את מטרות מסע מורכב זה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
לשכת מנהל המינהל

אני סמוך ובטוח ששנת הלימודים שבפתחה אנו עומדים תהיה מוצלחת ושתדעו לנווט את הנוער לעשייה בערכי
היהדות וההומניזם .

בברכת שנה טובה,

דני רוזנר
מנהל מינהל חברה ונוער

העתקים :

מיכל כהן, מנכ"לית משרד החינוך
אריאל לוי, סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי
דסי בארי, מנהל אגף אי חינוך על-יסודי
אברהם ליפשיץ, מנהל מינהל החינוך הדתי
מנהלי מחוזות
דודי שוקף, מנהל מרכז הדרכה ארצי מסע לפולין
ליאת סולומון, מנהלת מרכז הדרכה ארצי להנחלת זיכרון השואה

